

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

Gmina *Starzyska* z przysiółkiem *Wola Starzyska*, w obwodzie lwowskim, obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej w Starzyskach, istniejący już budynek szkolny, jako też dom ofiarowany na pomieszkowanie dla nauczyciela pod Nr. 195 utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawić porządku szkolne, czuwać nad ochodostwem szkoły, dostarczać potrzebnego na opał szkoły drzewa, a nakoniec płacić każdoczesnemu nauczycielowi rocznie 140 zł. w. a.

Prócz tego ofiarowała gmina na założenie szkółki drzew owocowych części pastwiska swego pod Nr. 255 objętości 324 sążni kwadratowych.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku porządku oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 16. października.

Przedwczoraj miała izba panów Rady państwa pierwsze posiedzenie od czasu swego odroczenia. Obecny był na tem posiedzeniu Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę Ludwik Wiktor. Zaraz po zagajeniu sesyi składali przysięgę nowomianowani członkowie izby, baron *Mecsery* i hrabia *Nadasdy*, a potem zabrał głos prezydent Książę *Auersperg* i przedstawiwszy w dłuższej przemowie ważność inicjatywy Najjaś. Pana w sprawie reformy związku niemieckiego wezwał izbę, ażeby z swojej strony wyraziła radośne uznanie tego ważnego dla monarchii kroku. Izba odpowiedziała trzykrotnym okrzykiem na cześć Cesarza. Po załatwieniu kilku spraw podrzędnych przystąpiono do porządku dziennego. Pierwszym przedmiotem była uchwała izby deputowanych względem zniesienia politycznych konsensów na małżeństwa. Wydział zaproponował odrzucić na teraz odnośny projekt, dopokąd sejmy krajowe nieobjawią w tej mierze swojego zdania, i izba przyjęła ten wniosek bez debaty. Dalej nastąpiły z porządku dziennego obrady nad uchwałą izby deputowanych względem zmiany §. 7. ustawy o notaryacie, i na wniosek wydziału uchwaliła izba projekt ustawy względem przypuszczenia izraelskich kandydatów do notaryatu. — Wydział mianowany do obradowania nad *podatkiem zbytkowym i klasowym* miał posiedzenie d. 13. b. m. wieczorem, na którym był obecnym minister finansów p. Plener. Była to jednak właściwie tylko rozmowa ogólnej natury. Objawiano rozmaite zdania i uchwalono w końcu bez oświadczenia się za przyjęciem lub odrzuceniem projektu przystąpić na przyszłym posiedzeniu wydziału do obradowania nad nim, a mianowicie zaczynając od podatku zbytkowego.

Wicekanclerz nadworny hr. Reichenstein przybył d. 14. b. m. z Hermansztadu do Wiednia.

Z Hermansztadu donoszą *Jen. Kor.*, że deputowani siedmiogrodzkiego sejmiku krajowego wybrani do rady państwa, mieli zamiar opuścić to miasto d. 13. b. m. to jest zaraz po odroczeniu sejmiku, i załatwiwszy interesa prywatne pospieszyć niezwłocznie do Wiednia. Większa część tych deputowanych ma już d. 17. b. m. oddać się nowemu powołaniu.

Do jednego z dzienników berlińskich piszą z *Mnichowa*, że nie można spodziewać się pomyślnego rezultatu konferencyi wstępnej, ponieważ Hanower i Elektorat heski odmówiły wzięcia w niej udziału z prawem uchwalania. Według *Jener. Korresp.* wiadomość ta jest całkiem bezzasadna, albowiem reprezentanci tych dwu państw, równie jak wszyscy inni pełnomocnicy podpisali ostateczny protokół obrad, a rezultat tychże jest dla rządu austriackiego całkiem zadowalającym.

Czas wczorajszy powiada, że z powodu utrudnionych związków nie otrzymał żadnych doniesień z teatru wojennego w Polsce. Natomiast ma ten dziennik bliższe szczegóły o rewizyi i zabraniu w Warszawie domu Grabowskich. Mówią, że znaleziono tam wprawdzie pewną ilość mundurów, ale broni żadnej nie znaleziono, i dopiero później miała być podrzuconą przez żołnierzy. Przytem nie ustają w Warszawie aresztowania, i w dniu 10go b. m. mieli oficerowie, żołnierze i policyanci pochwycić z ulicy do 200 osób, które potem po większej części wypuszczono.

Zwołanie ciała prawodawczego na dzień 5. listopada, chociaż dawno już oczekiwane, zrobiło przecież niejaki wrażenie w Paryżu. Już dla tego, iż w mowie tronowej oczekują pewnej manifestacyi cesarskiej w sprawie polskiej. *La France* w ostatnim numerze rozbiiera kwestyę czyli Austria przystać może na odsądzenie Rosyi od praw z traktatów 1815 roku wpływających. Rozbiór ten, zdaniem *Gazety wiedeńskiej*, nader jest sumaryczny i powierzchowny. Na Austryę, która zobowiązanie z tych traktatów na siebie przyjęła w sposób lojalny i liberalny wypełniła, nie może być do żadnej odpowiedzialności w obec Europy pociągana, nie ma też za-

dnego powodu do obawy, ażeby węzeł, który zamknął akta kongresu wiedeńskiego względem niej rozwiązany lub zwolniony był miał.

Do *Norda* piszą z Warszawy, iż generał Berg polecił generałowi Jermołowowi dochodzenie sprawy zamachu na jego osobę. Rodzina Zamojskich, zdaniem rosyjskiego dziennika ma być mocno skompromitowana.

Rząd narodowy polski urządza komitety filialne we Włoszech, w czem mu rząd piemoncki wcale nie przeszkadza. Dziennik turyński *Diritto* donosi, że p. Ordega, agent polski, kilka dni w Turynie bawił i formalne biuro tamże zorganizował. Ma on zamiar założyć podobne biura w Genui i Medyolanie, poczem do Paryża wrócić zamysła.

Z *Paryża* donosi telegram z 14go b. m., że dnia tego umarł minister Billault, a *Monitor* oświadcza, że Francya poniosła w jego osobie ogromną stratę. Ten sam *Monitor* ogłasza także kilka zmian w sferze dyplomatycznej. Książę Latour d'Auvergne mianowany został ambasadorem w Londynie, hr. Sartiges w Rzymie, baron Malaret posłem w Turynie, Ferrières-Levayer w Brukseli, hr. Reiset w Hanowerze, a wiechrabia d'Astrog w Darmstadtzie. Własnoręczny list Cesarza dziękuje baronowi Gross za jego poświęcenie, ponieważ objęciem posady w Londynie odroczył chwile swego ustąpienia. „Dziś — powiada Cesarz w tym liście — pozwalają mi stosunki uwolnić pana od tej funkcji.“

Z Messyny dowiaduje się *Jen. Kor.*, że gdy rząd po kilkuletnich naradach przychylił się nareszcie do uporeczywego, burzliwego żądania stronnictwa liberalnego, aby sławna cytadela tamtejsza została zburzona, i wydał w tym względzie rozkaz, wykonania tegoż, z powodu wypadków dotąd niewyjaśnionych, które wywołały nawet dymisy niektórych władz miejscowych, stało się przyczyną zajęć bardzo groźnych i niebezpiecznych. Gdy bowiem z pewną uroczystością, w obec licznie zgromadzonego ludu przystąpiono do burzenia tej cytadeli, przychodzi nagle i niespodziewanie rozkaz od krajowej dyrekcji inżynierji, aby demoliacya została wstrzymana. — Z Nizy pod dn. 10. października donoszą do *Jen. Kor.*, że Eugeniusz Garibaldi, krewny generała, udaje się temi dniami do Polski, aby jako szef batalionu bersaglierów wziąć udział w walce.

Monarchia Austriacka

Wiedeń, 14. października. (*Nowiny dworu.*) Najjaś. Pan przyjechał wczoraj przed południem z Ischlu do Schönbrunnu, a jutro będzie już udzielać audyencyi. — Arcyksiążę *Józef* powrócił przedwczoraj z swojej podróży i udał się zaraz do Ebensee.

(*Droga żelazna lwowska - czerniowiecka.*) Dziennik wiedeński *Wiener Lloyd* zamieścił pod napisem „Droga żelazna lwowska - czerniowiecka.“ artykuł następujący:

„Oświadczyliśmy się nie dawno tak wyraźnie za gwarancyą procentów, ze strony rządu drodze żelaznej lwowsko-czerniowieckiej poręczyć się mających, dla tego, iż przekonani jesteśmy, że rząd nie będzie w położeniu wyłożenia jakiegokolwiek sumy z tego powodu. Droga ta bowiem żelazna przerzynająca jeden z najżyźniejszych dystryktów monarchii, ma za sobą wszelkie widoki niezwykłego powodzenia. Chcąc ocenić ważność transportu towarów na niej, dosyć wziąć w rękę wykaz transportów drogi żelaznej Karola Ludwika. Według ostatniego jej wykazu transportowano na tej drodze żelaznej przeszło milion cetnarów zboża, do 200.000 cetnarów drzewa opałowego i budulec, do 160.000 cetnarów okowity, do 100.000 cetnarów tytoniu, jeden milion cetnarów soli i blisko do miliona cetnarów bydła rogatego i trzedy. Transporta te nabiera nierównie większych rozmiarów na nowej drodze żelaznej, która przerzynać będzie właściwe spichrze monarchii. Ta bowiem drogą ożywi się na nowo sławny niegdyś handel wschodniej Galicyi produktami Besarabii, Podola i Multan, który dla braku dróg żelaznych zupełnie został sparalizowany. Wprawdzie zarząd drogi tej żelaznej musiałby ustanowić taryfę swoje według rozsądniejszych zasad, niżeli większa część dróg żelaznych w monarchii. Wszakże według statutów rząd ma prawo domagania się zniżenia taryfy, w razie gdyby dywidendy przenosiły 10 od sta od kapitału, od którego procenta przez rząd gwarantowane były.

„Lecz nawet w przypadku, gdyby rząd musiał w pierwszych latach dopłacić jaką kwotę do procentów od kapitału akcyjnego, to jednak rząd w żadnym razie niechy na tem nie stracił. Bo najprzód przez założenie nowej tej drogi żelaznej podniesie się znacznie siła podatkowa kraju, który przerzynać będzie. Podniesie się wartość ziemi, równie jak i wartość domów w miastach, w pobliżu drogi żelaznej położonych. Tworzyć się będą nowe zakłady przemysłowe a rozszerzą się dawniejsze, już egzystujące. Wszystko to przyczynia się do podniesienia wpływów skarbu publicznego, i z pewnością twierdzić można, iż podniesienie to przewyższy sumę, jakaby rząd do procentów od kapitału akcyjnego dopłacać musiał. Nadto nowa

droga żelazna będzie jednym z oguiw morza bałtyckiego z morzem czarnym łączących. Jeżeli bowiem budowa drogi żelaznej lwowsko-czerniowieckiej zapewniona zostanie, to w takim razie nie ulega wątpliwości przedłużenie jej przez Suczawę do granicy Multan, a ztamtąd wzdłuż Seretu do Gałaczu.“

„Jak ogromną zaś ważność ma dla Galicyi takie połączenie morza bałtyckiego z czarnym, to każdy łatwo oceni. Owe miliony kwarterów pszenicy, które z żyznych stron Podola i Bessarabii dotąd do Odessy wysyłają, ażeby ztamtąd okrętami do Anglii prowadzone były i kilka miesięcy czasu w drodze zostawały, będą się mogły za kilka dni dostać do portów wschodniego morza, a ztamtąd w krótkim czasie do Anglii. Również i transporta byłaby rogatego z Podola i Ukrainy do ogromnych dojdą rozmiarów, i niedaleki jest może czas, w którym Wiedeń w skutek tych transportów znów w tanie mięso zaopatrzyć się zdoła. Są przytem i względy polityczne, przemawiające za budową tej drogi żelaznej. Mieszkańcy Galicyi przyezniali się dotąd rzetelnie do ciężarów państwa, mają przeto prawo żądania, ażeby mieli udział w korzyściach z związku z państwem wypływających.“

„Ci zaś, którzy uznając korzyści nowej tej drogi żelaznej dla prowincyi i państwa całego, żądają ażeby skarb publiczny sam je na własny rachunek budował, ci niechaj zważą, że rząd zawsze drożej buduje jak ludzie prywatni, nadto że rząd chce dziś na drodze pożyczki zebrać kapitały do budowy tej potrzebne, nie mógłby negocyować 5 procentową pożyczkę wyżej jak po 75% a zatem potrzebując 30 milionów blisko od 40tu musiałyby opłacać procenta, co by większym było ciężarem dla skarbu niżeli gwarantowanie procentu akcyonaryuszom. Tym zaś, którzy chcą ażeby skarb poręczył jedynie procent od tej sumy, która jako do budowy istotnie użyta, wykazaną będzie, powiemy, iż żądanie to zaiste jest słuszne, lecz wątpić można, ażeby towarzystwo jakie pod tym warunkiem budowy się podjęło. Doświadczenie ostatnich lat nie było pod tym względem zachęcające. I dla czegożby nie miano wynagrodzić przedsięwzięciom za ich usilność, dla czegożby im nie miano przyznać jakie premia za ich ryzyko? Wszakże stać się może, iż towarzystwo w skutek nieprzewidzianych okoliczności, nie 31 lecz 35 milionów wyłoży. A przecież i procent od kapitału przez czas budowy użytego, do dwóch milionów wynosić mogący, uwzględniony być winien.“

(Posiedzenie izby deputowanych z d. 13. października.)

Zaczęło się posiedzenie o godzinie 10 $\frac{1}{2}$ zrana. Na ławie ministrów zasiedli Ich Exc. *Schmerling, Lasser, Plenner, Dr. Hein* i baron *Burger*.

Po odczytaniu protokołu oznajmił *prezydent* izbie, że deputowany *Ludwik Schwarzenfeld* umarł 11go b. m. w Wiedniu. (Izba powstała na znak żałoby). Dalej oznajmiono izbie, że deputowany biskup *Jirsik* złożył swój mandat z powodu zwiększonych zatrudnień swego powołania.

Następnie oświadczył hr. *Rothkirch*, że wydział do obradowania nad koncesją na kolej żelazną ze Lwowa do Czerniowiec rozpoczął już swoje obrady, ale potrzeba przesłuchania znawców, co nie dozwala mu dotrzymać naznaczonego terminu 5 dni, i uprasza przeto o dłuższy termin. Izba przyzwala na to milczeniem.

Potem zabrał głos Jego Excel. *minister finansów*, i przedstawiając, że załatwienie budżetu przed wpływem terazniejszego periody finansowego jest już niepodobne, a przerwa w poborze podwyższonych podatków i należności pociągnęłaby za sobą wielkie szkody dla państwa, przedłożył wniosek, ażeby izba aż do załatwienia budżetu upoważniła rząd do pobierania podwyższonych podatków przez dwa miesiące (listopad i grudzień), i względem załatwienia odnośnego projektu ustawy uchwaliła skróconą procedurę. Wniosek ten odesłany został na propozycję *Tascheka* niezwłocznie do wydziału finansowego.

W końcu nastąpiły w porządku dziennego dalsze obrady specjalne nad projektem ustawy względem prawnego osiedlenia, a mianowicie nad §. 8., który jak wiadomo wraz z kilkoma poprawkami odesłany został nanowo do wydziału.

Sprawozdawca wydziału *Dr. Berger* oświadczył, że z powodu poprawek, wniesionych na ostatniem posiedzeniu, brał wydział ten paragraf jeszcze raz pod ścisłą rozważkę, i oświadczył się wszystkimi głosami przeciw trzem, za zatrzymaniem tego paragrafu podług projektu rządowego.

Z tego powodu wszczęła się znowu długa i żwawa dyskusya, w ciągu której zabierał minister *Lasser* dwakrotnie głos w obronie projektu rządowego, a w końcu przy głosowaniu przyjęła izba rzezony paragraf podług wniosku wydziałowego z odrzuceniem wszystkich poprawek.

Przyszłe posiedzenie naznaczono na czwartek.

Francya.

Paryż, 12. października. (Różne wiadomości.) *Monitor* zamieścił dekret cesarski, zapowiadający reorganizację komisaryatu marynarki.

Independance belge zapewnia, według wieści w Paryżu obiegających, a z bardzo pewnego źródła pochodzących, iż Cesarz *Napoleon* oświadczy wyraźnie w mowie tronowej przy otwarciu ciała prawodawczego, iż usiłowania jego w niesieniu pomocy Polsce w połączeniu z Anglią i Austryą speszły na niczem, dalej zaś iść nie może bez wystawienia się na zarzut, iż lekkomyślnie wdaje się w awanturczą politykę. Postępowanie takowe, zdaniem bel-

gijskiego dziennika, byłoby zupełnie odpowiednio charakterowi cesarza *Napoleona* i nie byłoby w sprzeczności z poprzedniami czynami jego w podobnem położeniu. Pan *Emile de Girardin* w wymownym i gorącym artykule dziennika swego, zaklina Cesarza, ażeby na tej drodze położył koniec niepewności trapiącej Francye, szkodliwej dla handlu i przemysłu, a nadto tamującej rozwój wolności we Francyi samej. Rozumie się samo przez się, iż dzienniki przeciwnego obozu powstają żarliwie przeciwko takiemu zapatrywaniu się, twierdząc do przesady, że Francya tak srogiej porażki znieść nie może, bez narażenia się na utratę swego znaczenia i moralnej swej potęgi.

Powszechna *augshurska* gazeta zwraca na to uwagę, iż *Monitor*, który zawsze wiadomości z Rosyi i Polski w jednej rubryce zamieszczał, teraz rubryki te rozdzielił i osobną rubrykę Polsce poświęcił.

Pomimo pokojowych artykułów i nader umiarkowanej postawy pólurzędowych dzienników, giełda paryska nie może się pozbyć pewnej obawy o przyszłość, co nader niekorzystnie wpływa na obroty giełdowe i trzyma je w stagnacyi dawno nie praktykowanej.

Królestwo Polskie.

(*Hermann*.) O zabitym niedawno w Warszawie muiemnym doktorze pisze *Wiener-Abendpost* co następuje: „Człowiek, który w Warszawie padł niedawno ofiarą morderczego sztyletu, nazywał się *Max Berthold Hermann*. Uczył on się chirurgii i skutkiem tego promował sam siebie na doktora medycyny, a w roku 1845 opuścił swoją ojczyznę *Saxonię* i szukał szczęścia poświecić. Mieszkał tu i ówdzie, ożenił się z Angielką i przebywał dłuższy czas w *Tiwerton*, w *Devoashire* i *Yorku* jako aklimatyzowany Anglik. Jakaś żądza szukania tajemniczej ciemności, skrytych zabiegów, niewidomych ale potężnych wpływów parła tego człowieka do awantur politycznych, i jako spekulant polityczny zapuszczał się w rozmaite związki. Wojny we *Włoszech*, dramat w *Gaccie*, *Rzymie* i t. d., nastęrczały mu sposobność do odgrywania pewnej roli i korzystania z niej. Mógł on mieć teraz najwięcej lat czterdzieści, był niepokojnej postawy, smukły, o ciemnych kręconych włosach, ubierał się czarno, i nosił w rękę grubą w srebro ukutą trzcinę bambusową wydawał się być na pierwsze spojrzenie magistrem protestanckim. Mówił z wielką spokojnością, umiarkowaniem i namaszczeniem; osobliwie przy stole — a lubiał bardzo jadać swobodnie w kółkach domowych — uniał uraczać gospodynie domu i dzieci pobożnymi sentencyjami z biblii i jednać sobie tem na pewno powtórne zaproszenie. Przy każdej sposobności miał na zawołanie moralne przypowieści. Ze swemi wiadomościami chirurgicznymi świadczył żołnierzom austryackim w *Medyolanie* niemałe przysługi, to niepodlega żadnej wątpliwości. Istnieją niezaprzeczone dowody jego pomocy w szpitalach włoskich, i przypomniać sobie może czytelnicy, że *Hermanniego* wzywał raz w gazecie powszechnej pewien imiennie podpisany c. k. kapitan, ażeby oznajmił miejsce swego pobytu, gdyż chciał się tam udać ten kapitan, ażeby podziękować mu za jego pielęgnowanie. W maju 1859 był *Hermann* w *Wiedniu* i próbował się w literaturze. Chciał napisać wielkie dzieło o swoich przygodach w kampanii włoskiej pod tytułem: „*Moje przygody we Włoszech w latach 1859 i 1860, Medyolan, Rzym, Neapol, Gaeta. Karty z pamiętnika angielskiego lekarza.*“ Napisał jednak tylko pierwszy zeszyt: dzieło zostało zawieszono, a autor jego znikł. Wprawdzie we dwa lata później zjawił się znowu z piękną kobietą u boku, ale okazywał się bardzo ostrożnym i lekkim. I więcej niewidziano go już tutaj — z wielkim żalem wielu ludzi, do których kas umiał skutecznie apelować. *Hermann* był bez wątpienia równie zręcznym chirurgiem, jak lichym pisarzem. Nowsze i najnowsze wyprawy i podróże tego człowieka nie są nam znane; miał on uwijać się często między *Warszawą* a *Petersburgiem*, aż wreszcie sztylet rozłączył go na zawsze z życiem.“

(*Pobór kontrybucyi. — Egzekucye.*) Od granicy polskiej piszą: Na *Podolu*, *Wołyniu* i *Ukrainie*, gdzie upłynął nawet przedłużony termin zapłacenia kontrybucyi nałożonej na właścicieli dóbr ziemskich w tych prowincyach, kontrybucya ta jest egzekwowana z największą ścisłością, a ponieważ większa część właścicieli dóbr ziemskich, po części dla braku pieniędzy (z powodu zakazu wywożenia zboża i bydła rzeźnego) po części w skutek rozkazów komitetów tajnych nie płaci dobrowolnie, odbywają się bardzo częste licytacye. Ludność polska, jako też żydowska przynajmniej w znacznej części, nie bierze udziału w licytacyach, przeto Rosyanie, a mianowicie urzędnicy, mają wiele sposobności do z bogacenia się. Przeciwnie od chłopów rząd nie egzekwuje ani należności przypadającej właścicielom dóbr na spłacenie gruntów według rozporządzeń rządowych, ani nawet podatków stałych, a to aby chłopów nie rozdrażnić. Niedobór ztąd powstały w kasach państwa ma być pokryty kontrybucyą. Najliczniejsze zajścia z powodu kontrybucyi miały miejsce w *Proskurowie*; najbliższa okolica *Kamieńca*, stolicy *Podola*, płaci po większej części dobrowolnie. Pomimo największej czynności policji rosyjskiej, w tamtych stronach coraz więcej rozszerza się „organizacya narodowa“, i bez wątpienia w krótkim czasie wynikną ztąd wielkie zaburzenia. W *Kijowie* dn. 25go z. m. rozstrzelany został był dowódzca powstańców, *Plato Krzyżanowski*, był to ten sam, który został pobity pod *Bułhajami* (na *Ukrainie*), człowiek obarezony wiekiem. Godna uwagi, że Polaków na śmierć skazanych, żołnierze rosyjscy nie trafiają nigdy od pierwszego razu, o czem pisało już wielu świadków nauceznych.

Słychać, że dawny dowódca oddziału powstańców, Iskra, za nieudolność i brak subordynacji, stawiony został przed rewolucyjny sąd wojenny, który go skazał na śmierć przez rozstrzelanie. Wyrok ten został wykonany niezwłocznie. Dowództwo oddziału było odebrane Iskrze jeszcze na początku zeszłego miesiąca.

Rosya.

(*Powstanie na Litwie.*) *Kuryer Wileński* pisze: „Ostatnich dni widocznie zmieniono sposób prowadzenia wojny w Polsce. Dowódcy powstańców zaczęli tworzyć małe oddziały po 100 ludzi do prowadzenia wojny podjazdowej. Te nowe oddziały polskie, kwaterują się po miastach, miasteczkach, a szczególnie po domach właścicieli dóbr, unikają otwartej walki z armią, i zajmują się tylko napadaniem na posterunki i sztafety, rabunkiem i wykroczeniami wszelkiego rodzaju. Dla tego nasze wojska wykonywać muszą ciągle obroty, i ścigać powstańców, którzy zwykle poprzestają na kilku strzałach, i ratują się ucieczką. W powiecie wileńskim wojsko walczy niekiedy z powstańcami ukrytymi w lesie. Ze wszystkich potyczek stoczonych ostatnimi czasy w powiecie wileńskim jedna tylko była zacięta. Inne, a mianowicie dwie w powiecie Wołkowyskim w gub. Grodzieńskiej, trzy w gub. Kowieńskiej, i jedna w gub. Mińskiej były mało znaczące. Rewizye poszukujące broni i innych zapasów, wykryły takichże 9, a we wsi Szarozy, należące do Narbutta, znaleziono 2 działa zakopane w ziemi.“

Taki ustęp w urzędowym dzienniku Murawiewa ma wielkie znaczenie, dowodzi bowiem, że na Litwie ciągle istnieje powstanie. Dodać też wypada, że wiadomość *Czasu* o istnieniu litewskiego korpusu księdza Maćkiewicza, (który w końcu z. m. walczył szczęśliwie pod Krakowem) jest prawdziwa. Doniesienie dzienników pruskich o wzięciu ks. Maćkiewicza do niewoli, było mylne, gdyż pojmiano nie dowódcę powstańców, lecz jego ojca, być też może, jak się to często zdarza, że go aresztowano, a podano jako wziętego do niewoli. Urzędowy *Kuryer Wileński* donosił sam w swoim czasie o pojmaniu ojca dowódcy powstańców ks. Maćkiewicza.

Księstwa Naddunajskie.

(*Doniesienia z Belgradu.*) Z **Belgradu** piszą do *Jener. Kor.* Dnia 30. września stał przy jednej z wysp Sawy okręt ze zbożem i nie mógł oddalić się przed zatratwieniem interesów; w tem nadpłynął z Belgradu parowiec, jak sądzi „Die Theiss“ z kilkoma statkami przewozowymi. Sternik okrętu ze zbożem, prosił kapitana parowca, aby płynął wolniej, lecz kapitan nie zważając na tę prośbę, pędził jakby po szerokim Dunaju, w skutek czego jeden z statków przewozowych uderzył o okręt ze zbożem. Pomiędzy sternikiem a kapitanem przyszło do sprzeczki, gdy zaś wyrażenia kapitana były obrażające dla Serbów, sternik pochwycił strzelbę i w uniesieniu ugodził kapitana poczem ratował się ucieczką i dotychczas nie został odszukany. Czy kapitan jest lekko czy ciężko ranny, lub czy jest jeszcze przy życiu także nie wiadomo.

Kronika.

(Pożary.) W nocy z 30. września na 1. października wszczął się ogień w znacznej odległości od karczmy stodoła arendarza w Kobylnicy wołoskiej, w obwodzie żółkiewskim, i zniszczył mu cały zasób zboża i rozmaite sprzęty gospodarskie, razem wartości do 600 zł. w. a. Jest podejrzenie, że ogień był podłożony.

Zaś dnia 9. b. m. w południe powstał pożar z niewiadomej przyczyny w Daliowej, w obwodzie sanockim w domu włościanina Ilka B., i zgorzały mu wszystkie budynki, sprzęty gospodarskie i cała krescencya tegoroczna. Szkodę obliczono na 800 zł. w. a.

(Konfiskata.) „*Krak. Ztg.*“ donosi: Dnia 13. b. m. wieczorem skonfiskowano w pewnym domu przy ulicy Krupniczej, 10 sztuk karabinów, 3 lufy, 2 łoża karabinowe, 3 siódła z olstrami, ładownicę, worek z 10 funtami prochu, i 100 sztuk ostrych nabojęw.

(Aresztowanie.) Ostatnich dni przy rewizjach w Łańcucie aresztowano 16 osób nie mogących się wylegitymować.

(Trzęsienie ziemi.) „*Daily News*“ podaje następujące wiadomości o trzęsieniu ziemi, w różnych miejscowościach Anglii: „Trzęsienie ziemi jednocześnie dało się uczuć w Liverpools, Birminghamie, Staffordzie, Worcesterze, Derby, Herefordzie i t. d. Z Liverpools donoszą, że wiele osób przebudziło się uczuwając poruszenie ich łóżek. W wielu miejscach zegary ściennie i stolowe przy pierwszym wstrząśnieniu zatrzymały się; domy lekko wahały się; w Bootle, Seadforth, Waterloo i Crosby, wstrząśnienie było gwałtowne i przerażiło mieszkańców. W wielu domach dzwonki same dzwoniły a platstwo w kurnikach okazywało gwałtowny niepokój. W Birminghamie mury domów drżały, okna i drzwi uderzały się o ramy; wiele osób przebudziło się w przerażeniu (o godz. 3 min. 35 rano) i spiesźnie powstawały. W Staffordzie, w pierwszej chwili niektóre osoby mniemały, że ktoś jest schowany pod ich łóżkiem i takowe unosi. W Worcesterze w czasie pierwszego wstrząśnienia słyszano hałas podobny do odgłosu, kiedy przechodzi pociąg kolei żelaznej. W Derby wstrząśnienia trwały kilka minut. Nie było żadnego wiatru, noc była spokojna, ale słyszano jakiś dziwny hałas z daleka. Wszędzie mniej więcej wstrząśnienia dały się uczuć o godzinie 3 min. 30 i wszędzie sprawiły przerażenie.

(Statystyka kopalni związku celnego.) Archiwa handlowe pruskie ogłosiły kopalną statystykę państw należących do celnego związku niemieckiego za rok 1860, która między innymi wskazuje, że 677 kopalni węgla kamiennego wydało go 246,956,560 centnarów i zajmowało 83 154 robotników; kopalnie antracytu w liczbie dwunastu zajmujące 83.154 robotników, dostarczyły 87,653,287

centnarów. Kopalni złota i srebra liczy się dwieście czterdzieści ośm, z nich 10.940 robotników, wydobyło tych kruszców 694.494 centnarów. Z 2843 kopalni żelaza, 18.481 robotników, wydobyło go 28,015.617 centnarów. Trzydziestu pięciu robotników było użytych w sześciu kopalniach rtęci do otrzymania jej 72 centnarów. Dwieście jedenaste kopalni ołowiu, w których pracowało 13.640 robotników, wydało 2,968.490 centnarów. Miedź dobywana była ze 104 kopalni przez 49 8 robotników i było jej 1,858.946 centnarów. Pięćdziesiąt dwie kopalni cynku dawało zajęcie 8283 robotnikom i dostarczyło 6,303.268 centnarów. Nakoniec cyny, w 63 kopalniach, 829 robotników dobyło 5423 centnarów. W ogóle liczba eksploatowanych kopalni w celnym związku niemieckim wynosi 5491, w których znajduje zajęcie 161.963 robotników, wydobywających 376,085,418 centnarów, wartości 249,626.386 zł. pol.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 15. października. Na ostatnim targu wiedeńskim obroty w handlu zbożowym były cokolwiek więcej ożywione, wszakże żądano tylko pszenicy i żyta w najpiękniejszych gatunkach i takowe płacono cokolwiek drożej od cen poprzednio notowanych. Gatunki pośrednie były zupełnie zaniedbane i zaledwo można je było pozbyć po cenach niższych o 5 do 10 centów na mierzycę.

Dowozy okowity do Wiednia bardzo się zmniejszyły, popyt zaś był cokolwiek żywszy; wszelako nie można było dostać wyżej 49 do 50 centów za stopień i wiadro.

Rzepak piękny zimowy płacono w Wiedniu po 7 zł. w. a. mierzycę.

Konieczynę czerwoną notują w Wrocławiu od 9 do 14 talarów za cetnar pruski według gatunku. Popyt wszelako dotąd nader słaby, a że Francya, Belgia i Niemcy zebrały konieczyny nader obficie i w najpiękniejszym ziarnie, przeto trudno się spodziewać wielkiego ożywienia handlu w tym artykule. O zbiorach angielskich nie mamy dotąd dostatecznej wiadomości, któraby pozwoliła ocenić potrzebę Anglii co do dowozu konieczyny. Wszakże obawa dowozów z północnej Ameryki, które znów jak zwykle w znacznych ilościach na wiosnę pojawić się nie omieszkają, powstrzyma spekulacyę i przeszkodzi zapewne podwyższeniu się ceny, nawet w razie gdyby Anglia znacniejszego dowozu potrzebować miała.

Wełna utrzymuje się bez zmiany po cenach wiosennych jarmarków, przy regularnym odbyciu. Na pierwsze dni listopada zapowiedziano w Londynie aukcyę na wełny z Indyi wschodnich i Australii dowieszone, których ilość do 70.000 worów dochodzić będzie.

Lwów, 8. października. Na targach w obwodach Zaleszczyckim i Tarnopolskim były w drugiej połowie z. m. następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

Miejscowość targu:											
Czortków	Husiatyn		Kopyczyńce		Zaleszczyki		Trembowla		Tarnopol		
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	
waluta austriacka											
Mec pszenicy	2	16	2	20	2	25	2	67	2	10	2
„ żyta	1	16	1	40	1	20	1	40	1	8	1
„ jęczmienia	.	86	.	.	1	.	.	95	.	90	1
„ owsa	.	56	.	90	.	80	.	90	.	80	63
„ hreczki	.	96	1	20	1	50	1	75	1	14	10
„ kukurudzy	1	40	1	20	.	.	1	40	.	.	.
„ ziemniaków	.	40	.	40	.	.	.	60	.	.	38
Cetnar siana	.	90	1	.	1	30	1	30	.	.	20
„ wełny
„ nasienia konieczu	40	45
Sąg drzewa twardego	5	50	10	.	8	.	6	50	.	.	10
„ „ miękkiego	4	50	.	.	7	8
Funt mięsa wołowego	.	10	.	10	.	11	.	10	.	12	15
Mas okowity	.	41	.	.	.	40	.	40	.	60	52

Ostatnia poczta.

Wiedeń, 15. października. Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 1. września r. b. zezwolić najłaskawiej na wniosek Lombardo-weneckiej kongregacyi centralnej na uchwalone przez radę gminną miasta Werony nadnu 2. grudnia 1862 zaciągnięcie pożyczki, spłatnej w dziesięciu latach w sumie 100.000 zł. za pomocą wydania dwiestu sztuk opiewających na okaziciela, po 6 od sta uprocentowanych częściowych obligacyi długu po 500 zł.

Warszawa, 14. października. *Dziennik powszechny* ogłasza w części nieurzędowej następujący buletyn: „Dnia 12go października Łomżyński oddział rozbił konną bandę Kobylińskiego pomiędzy wsiami Wiśniewem a Zochami w wschodniej części powiatu Ostrołęckiego. Szczegóły następnie nadejdą.“

Berlin, 14. października. *Kreuzztg.* pisze: Dzisiejsze posiedzenie rady gabinetowej, które przyspieszyło powrót Króla, miało być spowodowane sprawami zagranicznymi.

Nordd. Ztg. podaje osnowę odpowiedzi królewskiej datowanej z Baden 8. października na podanie gminy wiejskiej Steingrund.

Między innymi Król wyraża się w tej odpowiedzi: Jeżeli gmina chce mi okazać wierność przy wyborach, może to uczynić tylko przez wybór mężów mających silną chęć wspierać moich ministrów w wykonaniu zadania im poruczonego.

N o w y J o r k , 6go października. Demonstracye dla Rosyan trwają ciągle; zaproszono ich, aby zwiedzili Baltimore i Boston. Na S. Domingo niepokoje nie ustały; Santjago de Caballeros zostało spalone.

Dzienniki Stanów południowych zaprzeczają pogłosce, jakoby komunikacya z Rosenkranzem była przerwana. Obydwie armie umacniają się pod Chattanooga. Jenerał Rosenkranz otrzymał znaczne posiłki, i zajął stanowisko pod Chattanooga.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Berlin, 15. października. „Dresdner Journal“ zawiera zakomunikowany z Warszawy telegram: W gubernii Płockiej w sobotę i w niedzielę powstańcy pod Rablęnskimi, Orlikiem, Czernym zostali pobici, straty powstańców znaczne.

Przyjechali do Lwowa.

Hotel George: PP. Rulikowski Ludwik, z Krakowa. Hotel europejski: Chwalibóg Jan, z Lipowic. Hotel angielski: Sakowicz Kaz., z Wołynia. — Nowaczyński Konst., z Zalesia. — Załęski Stan., z Lipowic. Zajazd Kuhna: Koszowski Sew., z Krowicy.

Wyjechali ze Lwowa.

PP. Hr. Komorowski Wład., do Dziewietnik. — Hr. Tarnowski Jan, do Dzikowa. — Laskowski Jan, do Wojtkowiec. — Ustrzycki Wal., do Zamiechowa. — Romaszkan Jakób, do Koszelowa. — Horodyski Wład., do Balicki.

Ludwik, do Wykot. — Brzeski Miecz, do Łączek. — Torosiewicz Franc., do Holhocza.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie. Dnia 15. października 1863.

Table with meteorological data including Barometru w mierze parys. spr., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, and Stan atmosfery.

THEATR.

Dziś teatr polski: „Karpaccy Góralscy“, dramat ze śpiewami w 3 aktach przez J. Korzeniowskiego.

Kurs lwowski.

Table showing exchange rates for various currencies and goods like Dukaty holenderski, Dukaty cesarski, Półimperyal zł. rosyjski, etc.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Table with telegraphic exchange rates for items like 5% Metaliki, 5% pożyczka narodowa, Losy z 1860 roku, etc.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 13. października.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

Table of public debt rates for Austrian, Prussian, and other states, listing interest rates and exchange rates.

Przez. do wyl. z r. 1839

Table listing various types of annuities (renty) and their corresponding interest rates.

Table showing exchange rates for various regions like B. Krójów koronnych, Nizszej Austrii, etc.

2. Stan oblig. domestykaln.

Table of domestic bond rates for various locations like Banatu Tem., Kroaty i Sławonii, etc.

3. Akceje.

Table of stock exchange rates for various companies and banks, such as Banku narodowego, Inst. kred. dla handlu, etc.

4. Listy zastawne.

Table of mortgage rates for different banks and currencies, including Banku (Giet. z r. 1857), etc.

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Table of first mortgage bonds for various banks and currencies, such as Kolej Elżbiety, Kolej półn., etc.

6. Losy.

Table of lottery rates (losy) for various institutions like Inst. kred. dla handlu, etc.

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Table of exchange rates for bills (weksle) for various cities like Amsterdam, Augsburg, Berlin, etc.

(31 dni po ukazaniu.)

Kurs złota.

Table of gold exchange rates for various items like Dukaty ces. men., Korona, etc.